

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **S. M.**, zast. JUDr. Milanem Janíčkem, advokátem, se sídlem Slovanská 21, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 5. 2008, č. j. 38 Cad 10/2004 – 71,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 3. 2004, č. j. OSV-2309/04/SD-54/KR, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu ze dne 23. 2. 2004, č. j. soc/961/552/2004/Dv, kterým žalobci nebyla přiznána dávka sociální péče. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě a domáhal se zrušení tohoto rozhodnutí.

Žalobce v následujícím podání požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o uvedené žalobě. Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 6. 5. 2008, č. j. 38 Cad 10/2004 – 71, ustanovil žalobci zástupcem pro řízení o podané žalobě JUDr. Milana Janíčka, advokáta se sídlem v Šumperku, Slovanská 21.

Toto usnesení žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl téměř nečitelnou, ručně psanou, kasační stížností, v níž brojil proti ustanovení jmenovaného zástupce a požadoval ustanovit zástupcem advokáta JUDr. Víta Vohánku.

V podání ze dne 25. 7. 2008 stěžovatel uvedl, že napadené usnesení bylo vydáno vyloučenými soudci Krajského soudu v Ostravě, kteří jsou „*v pracovně-právním poměru k žalovanému subjektu a k tomuto účastníku zakládá pochybnost o jejich nepodjatosti*“. Konstatoval, že JUDr. Milan Janíček, advokát „*je nastrčenou volavkou vyloučených soudců KS Ostrava*“, vůbec s ním nekomunikuje, jedná za zády stěžovatele a jeho zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného. Stěžovatel uvedl, že „*Janíček zastupuje KS Ostrava a Český stát a nikoliv zastoupeného*“. Stěžovatel zdůraznil, že ve stejné věci jej zastupuje JUDr. Vít Vohánka, advokát.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a z obsahu kasační stížnosti dospěl k závěru, že stěžovatel uplatnil kasační důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatele, že ve věci rozhodovali vyloučení soudci, této námitce však nepřisvědčil. Skutečnosti uváděné stěžovatelem se totiž nezakládají na pravdě, neboť rozhodující soudkyně JUDr. Bohuslava Drahošová není v pracovním poměru, ani jiném pracovně-právním či jinak závislém vztahu k žalovanému Krajskému úřadu Olomouckého kraje. Absurdní a rovněž nepravdivé je tvrzení stěžovatele, že na Krajském soudu v Ostravě žalovaný soudí žalobce.

Nejvyšší správní soud nadto připomíná, že v jiné stěžovatelově věci, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 38 Cad 16/2005, již Nejvyšší správní soud o námitce podjatosti soudkyně JUDr. Bohuslavy Drahošové rozhodl usnesením ze dne 18. 10. 2005, č. j. Nao 25/2005 - 28, a shledal, že tato soudkyně nebyla podjatá a neměla k věci ani k účastníkům žádný vztah.

Nejvyšší správní soud tedy shledal, že ve věci nerozhodoval vyloučený soudce, neboť podle zmíněného usnesení JUDr. Bohuslava Drahošová z projednávání a rozhodování obdobné věci vyloučena nebyla a námitky stěžovatele, tvořené nepravdivými a nepodloženými tvrzeními, na tomto závěru nemohou nic změnit. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. tudíž není dán.

Soud dále posuzoval námitku nezákonnosti napadeného usnesení.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může navrhovatel (v tomto případě je jím stěžovatel v řízení o žalobě), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Smyslem tohoto ustanovení je poskytnutí faktické a odborně fundované ochrany práv osobě, která by jinak měla být osvobozena od soudních poplatků a u níž je takové ochrany třeba, neboť jen tak lze v kvalifikovaných případech (za splnění § 35 odst. 8 s. ř. s.) dostat zásadě rovnosti, jež se promítá v zákonem výslovně vyjádřené zásadě rovného postavení účastníků podle § 36 odst. 1 s. ř. s. Tímto ustanovením je **zakotveno právo stěžovatele na ustanovení zástupce, který je schopen poskytnout a zajistit odborné zastoupení v řízení před soudem, nikoli však právo na ustanovení konkrétního zástupce, kterého stěžovatel v návrhu označuje** (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2005, č. j. 6 Ads 64/2005 - 25, schválený k publikaci ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na zasedání pléna pod č. Ej 419/2005).

Krajský soud ustanovil stěžovateli zástupce z řad advokátů působících v obvodu tohoto krajského soudu a poskytl mu tak určitý stupeň právního komfortu, jehož se mu dostává prostřednictvím jistoty, že je správa jeho právních záležitostí v konkrétním soudním sporu trvale svěřena do rukou jeho zástupce, který je členem České advokátní komory garantující kvalitu právních služeb poskytovaných advokáty, a jsou tedy zajištěny jeho odborné předpoklady. Zástupce, který je advokátem poskytuje účastníkům řízení ochranu pro prosazování jejich práv a zájmů, neboť je nejen osobu právně erudovanou, ale má i předpoklady hájit svého klienta bez ohledu na jakékoliv vnější vlivy (či dokonce jim navzdory), zájmy blízkých příbuzných klienta, orgánů státní správy nebo všech dalších osob, jejichž zájmy jsou rozporné se zájmy klienta.

Skutečnost, že krajský soud ustanovil stěžovateli advokáta působícího v obvodu tohoto krajského soudu a nikoli stěžovatelem navrženého advokáta, není v rozporu s žádnou zásadou či ustanovením procesního předpisu, podle kterého je ve věci jednáno. Má-li však stěžovatel za to, že by mu vyhovoval jiný advokát, Nejvyšší správní soud připomíná, že mu nic nebrání v tom, aby se dohodl s advokátem, který mu nejvíce vyhovuje a v nějž má osobně největší důvěru, a zmocnil jej k zastupování v řízení o kasační stížnosti.

Za relevantní nelze považovat abstraktně a ničím nepodložené tvrzení stěžovatele, že tento advokát zastupuje Krajský soud v Ostravě a jeho zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného.

K námitce stěžovatele, že ve stejné věci jej zastupuje advokát JUDr. Vít Vohánka, a proto mu neměl být ustanovován kdokoli jiný, Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel v tomto sporu proti žalovanému Krajskému úřadu Olomouckého kraje, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, který vede Krajský soud v Ostravě, není zastoupen žádným advokátem. Advokát JUDr. Vít Vohánka jej zastupuje v jiné věci vedené jiným soudem, konkrétně Městským soudem v Praze, pod sp. zn. 1 Cad 50/2005, ve věci proti jinému žalovanému, Ministerstvu práce a sociálních věcí se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud nepochybil, když stěžovateli ustanovil jako zástupce v řízení o kasační stížnosti advokáta JUDr. Milana Janíčka, a i tato námitka stěžovatele je tedy nedůvodná.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že ani žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nenáleží.

Ustanovenému zástupci stěžovatele JUDr. Milanu Janíčkovi, advokátu Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za zastupování stěžovatele, neboť z obsahu spisu nezjistil žádný úkon advokáta v tomto řízení, což je logickým vyústěním toho, že kasační stížností bylo napadeno právě usnesení o ustanovení JUDr. Janíčka advokátem stěžovatele.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. září 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu